DOI: https://doi.org/10.37634/efp.2021.10.4
УДК 657.6:658.153.2]:004.056

Ганна Вікторівна ***БУЛКОТ***
к.е.н., доцент, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2657-2862
e-mail: Pypcanna@ukr.net

Ірина Олександрівна ***МІРКО***
студентка, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0269-3424
e-mail: irinka_mirko@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У статті досліджено визначення ролі аудиту грошових коштів для підприємства та шляхи підвищення ефективності його проведення в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства. Розглянуто загальну стратегію та план аудиту грошових коштів в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства. Вказано основні причини виникнення проблем забезпечення кібербезпеки операцій із грошовими коштами підприємства. Запропоновано відповідний рівень інформаційної безпеки до операцій із грошовими коштами, для того щоб запобігти загрозам на підприємстві. Удосконалено способи спричинення збитку інформаційній безпеці в процесі проведення аудиту грошових коштів підприємства.

Ключові слова: *аудит грошових коштів, кібербезпека підприємства, загрози проведення аудиту грошових коштів підприємства, аудит грошових коштів в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства*

ВСТУП

На сьогодні операції з обліку грошових коштів мають важливе значення в організації та діяльності будь-якого підприємства, тому що охоплюють майже всі сфери його фінансово-господарської діяльності й потребують значної уваги з боку аудитора, оскільки під час їх здійснення можуть виникати різні порушення та зловживання з боку посадових осіб підприємства. Оскільки грошові кошти є найбільш рухливими активами й у сучасних умовах функціонування підприємств, в основному, усі грошові розрахунки відбуваються безготівково (в електронному вигляді), існує велика ймовірність зловживання ними й із боку третіх осіб. Тому проведення аудиту грошових коштів та забезпечення кібербезпеки даних про їх розрахунки є надзвичайно важливим питанням для збільшення ефективності ведення обліку та управління ними на підприємствах. Проте, незважаючи на підвищений інтерес до проблем аудиту грошових коштів в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства та значну кількість наукових розробок у цьому напрямі, досі немає комплексного підходу до їх вирішення.

Дослідженню проблем аудиту грошових коштів приділяють увагу багато вчених, зокрема: Ф.Ф. Бутинець, Г.В. Власюк, Н.Г. Волик, О.С. Кот, Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, М.Ю. Карпенко, Н.І. Дорош, О.А. Петрик [1], А.М. Поддєрьогіна [10], М.І. Коваль, В.Г. Прушківський, Т.М. Тіховська, Ю.О. Нетреба, Ю.Б. Слободяник, О.Ю. Редько, В. Шевчук, А.Г. Швець [15], А.Є. Чуєнков [14], О.В. Філозоп [13] та ін. [8, 11, 12]. Проте проблеми проведення аудиту грошових коштів досі залишаються дискусійними та потребують подальших досліджень.

МЕТА статті – визначення ролі аудиту грошових коштів для підприємства та шляхів підвищення ефективності його проведення в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та теоретичною основою роботи є наукові праці вітчизняних та іноземних фахівців з аудиту операцій грошових коштів підприємства. У написанні статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: аналізу, синтезу, причинно-наслідкового зв'язку та системного підходу – у вдосконаленні аудиту ефективності грошових коштів; графічний – для наочного зображення результатів дослідження; абстрактно-логічного та комплексного підходів – для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу й аудиту, теорії і практики особливостей формування грошових коштів на підприємстві.

Інформаційну базу дослідження становили законодавчі акти України, національні нормативні документи, що регламентують процес бухгалтерського обліку та аудиту, теоретичні розробки науковців, монографії, автореферати кандидатських дисертацій, посібники, збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій, наукові фахові та періодичні видання, Інтернет-ресурси.

 © Г.В. БУЛКОТ, І.О. МІРКО, 2021

РЕЗУЛЬТАТИ

В економічній літературі існує безліч визначень поняття «грошові кошти», що свідчить про неоднозначне розуміння самої сутності цього поняття.

Так, наприклад, В.В. Бабіч, С.В. Сагова зазначають, що під грошовими коштами варто розуміти валюту України та іноземну валюту [2, с. 280]; М. Дерій, – основні сегменти для здійснення готівкових і безготівкових розрахунків між державними бюджетними установами та підприємствами [6, с. 62]; І.С. Несходовський – абстрактний вимірник економічних процесів, явищ, об'єктів, який суб'єкти згодні приймати як платіжний засіб [9, с. 15].

Ф.Ф. Бутинець зазначає, що грошові кошти – форма існування грошей, використовується як засіб обігу та платежу; грошові знаки національної валюти України – банкноти й монети, зокрема пам'ятні та ювілейні монети, що знаходяться в обігу і є дійсними платіжними засобами [5]; В.І. Єфіменко, Л.І. Лук'яненко – готівка, яка зберігається на підприємстві, гроші у банках (на рахунках); банківські векселі, грошові чеки та перекази від клієнтів [7].

Отже, ознайомившись із напрацюваннями різних економістів стосовно трактування поняття «грошові кошти», можна сказати наступне, що грошові кошти є найліквіднішими активами підприємства, які виступають у формі готівки у касі, коштів на рахунках у банку та депозитів до запитання.

Облік грошових коштів на підприємстві є невіддільною складовою його фінансово-господарської діяльності. Щодня у касу підприємства й на його безготівкові рахунки надходять кошти, якими потрібно управляти та розпоряджатися. Але досить часто підприємство стикається із нечесністю та зловживанням службовим становищем своїх працівників, які мають доступ до цих коштів, а також із неефективним їх використанням або ж із використанням не за їх цільовим призначенням. Усі вищеперераховані дії в майбутньому можуть призвести до величезних збитків підприємства, тому для цього і проводиться аудит грошових коштів. Аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку й показників фінансової звітності суб'єкта господарювання для висловлення незалежної думки аудитора про її вірогідність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законодавства України, НП(С)БО та інших нормативних положень згідно із вимогами користувачів.

Перед тим як розпочати аудиторську перевірку, аудитор складає загальну стратегію та план операцій із грошовими коштами в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства (табл. 1, табл. 2).

Таблиця 1 – **Загальна стратегія аудиту операцій із грошовими коштами в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства** *[сформовано авторами]*

№ з/п	Етап	Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець
1	2	3	4	5
1.	Підготовчий	Знайомство з підприємством клієнта, оцінювання системи внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, суттєвості, планування аудиту операцій із грошовими коштами в умовах забезпечення заходів кібербезпеки підприємства.		
2.	Основний	Перевірка тотожності показників Балансу (Звіту про фінансовий стан) зі Звітом про рух грошових коштів.		
		Перевірка правильності визначення ліміту залишку готівки в касі.		
		Перевірка касової книги на відповідність залишку готівки та встановленого ліміту залишку готівки.		
		Перевірка зберігання готівки для виплат, що належать до фонду оплати праці, пенсій, стипендій, дивідендів понад встановлений ліміт каси.		
		Перевірка цільового використання готівки.		
		Перевірка своєчасності повернення підзвітних сум, отриманих на відрядження та інші господарські цілі.		
		Перевірка касової книги.		
		Перевірка відповідності записів у касовій книзі записам у звіті касира.		
		Перевірка наявності первинних документів, доданих до звіту касира.		
		Перевірка правильності підрахунків касових операцій за день.		
		Перевірка доречності та правильності складання платіжних доручень та рівня захисту інформаційних носіїв, на яких зберігаються такі платіжні доручення.		

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
2.	Основний	Перевірка первинних документів на відповідність сумам зазначеним у банківських виписках та забезпечення конфіденційності таких даних в електронній мережі.		
3.	Заключний	Складання аудиторського звіту та інших підсумкових документів, розроблення рекомендацій аудитора, а також звіту про рівень забезпечення кібербезпеки на підприємстві під час проведення аудиту грошових коштів.		

Таблиця 2 – **План аудиту операцій із грошовими коштами в умовах забезпечення кібербезпеки підприємства** *[сформовано авторами]*

№ з/п	**Перелік аудиторських процедур**	**Методичні прийоми аудиту**	**Аудиторські докази**	**Період проведення**	**Виконавець**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1. Перевірка достовірності відображення операцій із грошовими коштами в касі в національній валюті					
1.1.	Перевірка тотожності даних Балансу (Звіту про фінансовий стан) і Головної книги	Документальна, перевірка по суті; арифметична	Баланс, Головна книга		
1.2.	Перевірка правильності відображення даних Головної книги за рахунками обліку, Журналу 1, Відомості 1.1	Документальна, перевірка по суті; арифметична	Головна книга, Журнал 1, Відомість 1.1		
1.3.	Перевірка тотожності аналітичного та синтетичного обліку залишку готівки	Документальна, перевірка по суті; нормальна; арифметична	Звіт касира, Журнал 1, Відомість 1.1, Рахунок 30		
2. Перевірка узгодженості інформації про операції з грошовими коштами в касі в національній валюті у фінансовій звітності					
2.1.	Перевірка тотожності показників Балансу зі Звітом про рух грошових коштів	Документальна, перевірка по суті; нормальна	Баланс, Звіт про рух грошових коштів		
2.2.	Перевірка тотожності показників Балансу і Приміток до фінансової звітності	Документальна, перевірка по суті; нормальна	Баланс, Примітки до фінансової звітності		
3. Перевірка дотримання ліміту залишку готівки в касі					
3.1.	Перевірка правильності визначення ліміту залишку готівки в касі	Документальна, арифметична	Розрахунок ліміту залишку готівки в касі, касова книга, ПКО, ВКО		
3.2.	Перевірка касової книги на відповідність залишку готівки та встановленого ліміту залишку готівки	Документальна, арифметична	Касова книга, встановлений ліміт		
3.3.	Перевірка зберігання готівки для виплат, що належать до фонду оплати праці, пенсій, стипендій, дивідендів понад установлений ліміт каси	Документальна, арифметична	Обстеження, опитування		
4. Перевірка дотримання касової дисципліни					
4.1.	Перевірка цільового використання готівки	Документальна, арифметична, зустрічна	ВКО, розпорядчі документи, авансові звіти, чеки, рахунки 30, 31, 372, 66		
4.2.	Перевірка своєчасності повернення підзвітних сум, отриманих на відрядження та інші господарські цілі	Документальна, арифметична, зустрічна	ВКО, авансові звіти, касова книга, рахунки 30, 372, 66		
5. Перевірка порядку ведення касової книги					
5.1.	Перевірка касової книги (прошнурована, пронумерована, опечатана, має виправлення)	Документальна, перевірка по суті; обстеження, арифметична	Касова книга		

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
5.2.	Перевірка відповідності записів у касовій книзі записам у звіті касира	Документальна, перевірка по суті; обстеження, арифметична	Касова книга, звіт касира		
5.3.	Перевірка наявності первинних документів, доданих до звіту касира	Документальна, перевірка по суті; обстеження, арифметична	Додані первинні документи до звітів касира		
5.4.	Перевірка правильності підрахунків касових операцій за день	Документальна, перевірка по суті; обстеження, арифметична	Касова книга		
6. Перевірка правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів					
6.1.	Перевірка за формою й суттю доданих до звіту ВКО і ПКО	Документальна, арифметична, зустрічна	Звіт касира, ВКО, ПКО		
6.2.	Перевірка відповідності ВКО і ПКО журналу реєстрації прибуткових і видаткових ордерів	Документальна, арифметична, зустрічна	Касова книга, звіт касира, ВКО, ПКО, журнал реєстрації прибуткових і видаткових ордерів		
7. Перевірка банківських рахунків					
7.1.	Перевірка банківських виписок по рахунку на наявність усіх прибуткових та видаткових касових документів та рівня захисту інформаційних носіїв, на яких зберігаються дані банківські виписки	Документальна, перевірка по суті; арифметична	Банківські виписки		
7.2.	Перевірка первинних документів на відповідність сумам зазначеним у банківських випсках та забезпечення конфіденційності таких даних в електронній мережі	Документальна, арифметична	Банківські виписки		
7.3.	Звірка банківських виписок та платіжних доручень на правильність вказаних у них дат здійснення операцій та перевірка системи кібербезпеки даних банківських виписок та платіжних доручень	Документальна, перевірка по суті; арифметична	Банківські виписки, платіжні доручення		

Далі аудитор складає тест системи внутрішнього контролю та тест системи бухгалтерського обліку операцій з грошовими коштами, на основі яких розраховує аудиторський ризик. Заключним етапом аудиторської перевірки є складання аудиторського звіту (звіту незалежного аудитора) – документ, в якому аудитор описує свою незалежну думку за результатами аудиту даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єкта господарювання відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та міжнародних стандартів аудиту.

Вище ми описали процес проведення аудиторської перевірки операцій із грошовими коштами, за допомогою якого виявляються порушення або недоліки, які можуть відбуватися під час господарської діяльності підприємства. Але, як показує практика, у сучасних умовах функціонування будь-якого підприємства виникає досить багато загроз витікання конфіденційної інформації такого підприємства, її розголошення або ж несанкціонований доступ до неї, а особливо це стосується грошових коштів. Тому навколо операцій із грошима часто виникають зловживання, порушення, шахрайства не тільки з боку посадових осіб конкретного суб'єкта господарювання, а й із боку третіх осіб (зовнішніх стейкхолдерів), які мають власну вигоду. Отже, постає питання загрози кібербезпеки даних підприємства.

Під кібербезпекою підприємства розуміють стан захищеності його кіберпростору в цілому або ж його окремих підрозділів від ризику стороннього кібервпливу, за якого забезпечується їх сталий розвиток, а також своєчасне виявлення, запобігання й нейтралізація реальних і потенційних викликів, кібернетичних втручань і загроз корпоративним інтересам підприємства.

Даний стан на підприємстві досягається за допомогою сукупності активних захисних і розвідувальних дій інсайдерів (відповідних осіб всередині підприємства, які мають доступ до конфіденційної інформації, недоступної для інших працівників підприємства) або ІТ-спеціалістів.

Причини виникнення проблем забезпечення кібербезпеки операцій із грошовими коштами підприєм-

ства наступні:

– відсутність чіткого усвідомлення ролі та значення кібербезпекової складової в операціях з обліку грошових коштів;

– нормативно-правова неврегульованість у сфері кібербезпеки;

– відсутність належної координації діяльності відповідних підрозділів підприємства, а отже, і неузгодженість дій зі створення окремих елементів системи кібербезпеки грошових коштів;

– дефіциту методичного забезпечення та кадрового наповнення відповідних структурних підрозділів підприємства.

Головні загрози, які можуть спричинити порушення конфіденційності даних про операції з грошовими коштами під час проведення аудиту, а також негативно вплинути на компоненти інформаційної системи підприємства, призвівши навіть до їх втрати, знищення чи збою функціонування, наведені на рис. 1.

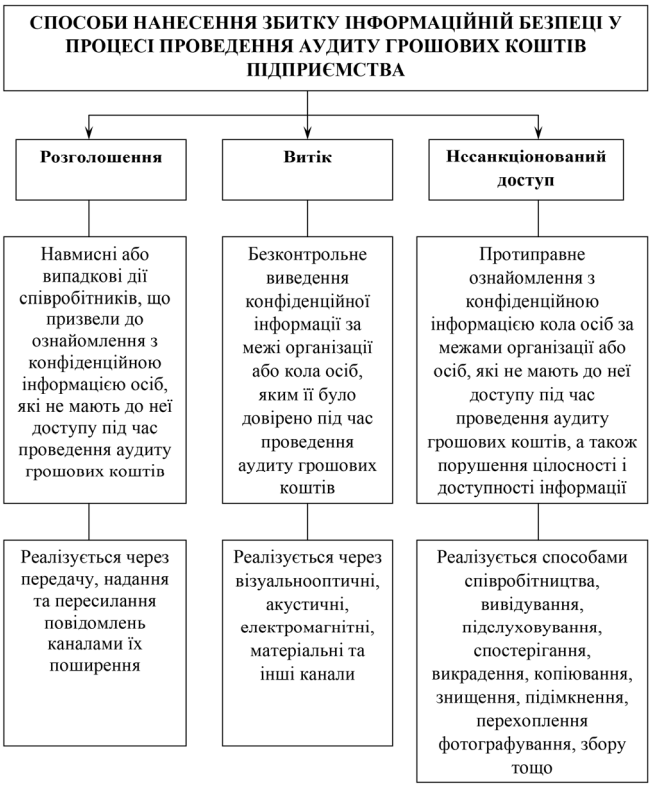

Рис. 1. Способи нанесення збитку інформаційній безпеці в процесі проведення аудиту грошових коштів підприємства [удосконалено авторами на основі [4, с. 14]]

Але для того щоб запобігти цим загрозам, на підприємстві необхідно забезпечити відповідний рівень інформаційної безпеки до операцій із грошовими коштами. Тому необхідно встановити:

– сервіси мережної безпеки (механізми захисту інформації, оброблюваної в розподілених обчислювальних системах і мережах);

– інженерно-технічні методи (мають на меті забезпечення захисту інформації від витоку в технічних каналах);

– правові та організаційні методи (створюють нормативну базу для організації різного роду діяльності, пов'язаної із забезпеченням інформаційної безпеки);

– теоретичні методи забезпечення (розв'язують завдання формалізації різного роду процесів, пов'язаних із забезпеченням інформаційної безпеки).

Отже, якщо встановити вищеперераховані методи безпеки стосовно захисту таємної та конфіденційної інформації про операції із грошовими коштами на підприємстві, то цілком реально знизити рівень витікання такої інформації, несанкціонований доступ до неї, а також розголошення. Також, на нашу думку, досить важливим на підприємстві є той фактор, щоб працівники були морально свідомими й самі були зацікавлені у збереженні комерційних даних про грошові кошти, тобто не мали власної вигоди зробити протилежне. Для цього керівникам підприємства необхідно гарно заохочувати та мотивувати власний персонал (належний рівень заробітної плати, оплачувана відпустка, соціальні гарантії, професійне навчання тощо).

ВИСНОВКИ

Отже, на сьогодні, проведення аудиту операцій з грошовими коштами є важливим процесом фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства. За допомогою аудиту підприємство матиме змогу вип.-равити виявлені недоліки та порушення в ході аудиторської перевірки, звернути більш детальну увагу в майбутньому на відповідні слабкі місця в обліку, збільшити ефективність операцій із грошовими коштами.

Але, сучасний світ цифровізації та діджиталізації диктує свої правила, тому просто аудиторської перевірки операцій із грошовими коштами, особливо в безготівковій формі, недостатньо, щоб виявити всі шахрайства та порушення, які можуть проявлятися як всередині підприємства, так і поза його межами. Якщо ж раніше, щоб уникнути зловживань із грошо-

вими коштами, підприємство всі свої готівкові розрахунки переважно намагалося переводити у без готівкову форму (банківські розрахунки, електронні форми) для того, щоб знизити рівень зловживань з боку посадових осіб, то тепер усе частіше трапляються шахрайства та крадіжки і в електронному вигляді. Усе це не дивно, оскільки над цим серйозно працюють спеціально навчені групи хакерів, ІТ-розробників, а особливо в останні роки, коли взломи захисних сайтів та серверів мережевої безпеки вдається зробити набагато легше у зв'язку із сучасними кібератаками.

Тому необхідно забезпечити високий рівень кібербезпеки підприємства, за допомогою якого будуть виявлятися та попереджатися потенційні ризики, які можуть дуже серйозно нашкодити внутрішній безпеці підприємства злиттям таємної інформації в ненадійні джерела. Щоб досягти відповідного рівня безпеки підприємства потрібно розробити надійні захисні сервери мережевої безпеки та сайти, які не пропускатимуть зовнішніх кібератак стосовно даних розрахунків із грошовими коштами. Крім цього, підприємству необхідно найняти професійних та компетентних ІТ-спеціалістів, інсайдерів та системних адміністраторів, які будуть підтримувати такий рівень кібербезпеки, а також розробляти нові схеми попередження шахрайств та зловживань зловмисників.

Отже, узагальнюючи все вище викладене, можна зробити висновок, що проведення аудиту грошових коштів має відбуватися разом із впровадженням необхідних заходів кібербезпеки на підприємстві, для того щоб знизити рівень розголошення, витікання та несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації про грошові кошти та забезпечити високий рівень захисту власних інформаційних джерел підприємства.

Список використаних джерел

1. Аудит / О.А. Петрик та ін. Київ, 2015. 643 с.

2. Бабіч В.В., Сагова С.В. Фінансовий облік (облік активів). К.: КНЕУ, 2006. 282 с.

3. Булкот Г.В., Годун Т.В. Особливості контролю грошових коштів на підприємствах України. *Образованието и науката на XXI век*: матеріали за XV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Софія, 15–22 жовтня 2019 р.). 2019. Вип. 4. С. 31–33.

4. Бурячок В.Л., Толубко В.Б., Хорошко В.О., Толюпа С.В. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект. К.: ДУТ, 2015. 288 с.

5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. Житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.

6. Дерій М. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок. *Економічний аналіз.* 2010. Вип. 6. С. 60–64.

7. Єфіменко В.І., Лук'яненко Л.І. Облік у зарубіжних країнах. К.: КНЕУ, 2005. 211 с.

8. Меліхова Т.О., Верьовкіна А.С. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. *Інвестиції: практика та досвід. Економічна наука*. 2019. № 1. С. 24–29.

9. Несходовський І.С. Облік грошових коштів та контроль їх виконання в підприємствах торгівлі: автореф. дис. … канд. екон. наук: 08.00.09. Київ, 2009. 20 с.

10. Поддєрьогіна А.М. Фінансовий менеджмент. К.: КНЕУ, 2005. 627 с.

11. Сергєєва О.Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2017. № 12. Ч. 2. С. 107–110.

12. Усатенко О.В., Пашкевич М.С. Аналіз грошових потоків у системі обов'язкового аудиту венчурних фондів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2019. Випуск 23. Ч. 2. С. 105–109.

13. Філозоп О.В. Організація процесу внутрішнього аудиту на підприємстві. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю й аналізу. Міжнародний збірник наукових праць.* 2016. Випуск 1(13). С. 370–375.

14. Чуєнков А.Є. Сутність та організація служби внутрішнього аудиту. URL: http://soskin.info/ea/2010/7–8/201055zmist.html

15. Швець А.Г. Суть внутрішнього аудиту та його організація на підприємстві URL: http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28156

References

1. Audit / O.A. Petryk, et.al. Kyiv, 2015. 643 p. (in Ukrainian).

2. Babich V.V., Sahova S.V. Financial Accounting (Asset Accounting). Kyiv: KNEU, 2006. 282 p. (in Ukrainian).

3. Bulkot H.V., Hodun T.V. Features of cash control on enterprises of Ukraine. *Education and science of the XXI century*: materials for the XV International. scientific-practical conf. (Sofia, October 15–22, 2019). 2019. Issue 4. pp. 31–33. (in Ukrainian).

4. Buriachok V.L., Tolubko V.B., Khoroshko V.O., Toliupa S.V. Information and cybersecurity: socio-technical aspect. Kyiv: DUT, 2015. 288 p. (in Ukrainian).

5. Butynets F.F. Financial accounting: a textbook for students majoring in "Accounting and Auditing" in higher education. Zhytomyr: PP "Ruta", 2009. 912 p. (in Ukrainian).

6. Derii M. Definitions of "cash" and "cash flows": differences and relationships. Economic analysis. 2010. Issue 6. pp. 60–64. (in Ukrainian).

7. Yefimenko V.I., Lukianenko L.I. Accounting in foreign countries. Kyiv: KNEU, 2005. 211 p. (in Ukrainian).

8. Melikhova T.O., Verovkina A.S. Improving the methodology of checking funds in the national currency. *Investments: practice and experience. Economic science*. 2019. № 1. pp. 24–29. (in Ukrainian).

9. Neskhodovskyi I.S. Accounting for cash and control of their implementation in trade enterprises: author's abstract … PhD in economic sciences: 08.00.09. Kyiv, 2009. 20 p. (in Ukrainian).

10. Poddierohina A.M. Financial Management. Kyiv: KNEU, 2005. 627 p. (in Ukrainian).

11. Serhieieva O.R. The essence and main aspects of cash flow management of the enterprise. *International economic relations and the world economy.* 2017. № 12. part 2. pp. 107–110. (in Ukrainian).

12. Usatenko O.V., Pashkevych M.S. Analysis of cash flows in the system of mandatory audit of venture funds. *Scientific*

Bulletin of Uzhhorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy. 2019. Issue 23. Part 2. pp. 105–109. (in Ukrainian).

13. Filozop O.V. Organization of the internal audit process at the enterprise. *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis. International collection of scientific works.* 2016. Issue 1 (13). pp. 370–375. (in Ukrainian).

14. Chuienkov A.Ye. The essence and organization of the internal audit service. URL: http://soskin.info/ea/2010/7–8/201055zmist.html (in Ukrainian).

15. Shvets A.H. The essence of internal audit and its organization at the enterprise. URL: http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28156 (in Ukrainian).

Hanna BULKOT
PhD in Economics, Associate Professor, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2657-2862
e-mail: Pypcanna@ukr.net

Iryna MIRKO
student, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0269-3424
e-mail: irinka_mirko@ukr.net

FEATURES OF CASH AUDIT IN THE CONDITIONS OF ENSURING THE ENTERPRISE'S CYBERSECURITY

Introduction. *Today, cash accounting transactions are important in the organization and activities of any enterprise, because they cover almost all areas of its financial and economic activities and require significant attention from the auditor, as during their implementation may occur various violations and overuses by officials of the enterprise. Since cash is the most mobile asset and in today's business environment, basically, all cash payments are non-cash (electronically), there is a high probability of overuse by third parties. Therefore, performing an audit of cash operations and implementation cybersecurity of data about their calculations is an extremely important issue to increase the efficiency of accounting and management them in enterprises.*

The purpose of the paper *is to determine the role of cash audit for the company and ways to increase efficiency of its implementation in terms of cybersecurity of the enterprise.*

Results. *The article acquaints with the work of various economists on the interpretation of the concept of "cash", so we can say that cash – are the most liquid assets of the company, which are in the form of cash at the box office, cash in the bank accounts and demand deposits. The general strategy and the plan of cash audit in terms of cybersecurity of the enterprise are considered. The main reasons occurrence of problem ensuring of cybersecurity of operations with cash of the enterprise are indicated. An appropriate level of information security for cash transactions has been proposed in order to prevent threats in the enterprise. Ways to damage information security in the process of conducting an audit of cash of the enterprise are improved.*

Conclusions. *Cash audit must be conducted in conjunction with the implementation of the necessary cybersecurity measures in the enterprise in order to reduce the level of disclosure, leakage and unauthorized access to confidential information about cash and to ensure a high level of protection of the company's own information sources.*

Keywords: *cash audit, cybersecurity of the enterprise, threats of conducting an audit of cash of the enterprise, cash audit in terms of cybersecurity of the enterprise*